۱۱۷۴

# مجموعه نعمت خان عالی

با سرلوح و جدول و افشان زر الوان و گل و برگ میان صفحات

از نفائس و نوادر آثار ادبی است و سه بخش میباشد که بخش سوم آن گنجینه ایست بیمانند که جز بکوشش و همکاری دانشمندی شاعر و شعرشناس همچون عالی امکان‌پذیر نیست. با شرح نام و اثر ۲۳۰ شاعر در این بخش آمده و قریب [illegible] بیت که در جواب یکدیگر سروده‌اند و بر اهل فضل و فن پوشیده نیست که فراهم آوردن و ترتیب اینگونه شعر با این خصوصیات اگر مستحیل و محال نباشد بسی سخت و دشوار است جز از دلبستگی شاعری همچون عالی از کسی دیگر بر نمیآید

۱- تمام اشعار و غزلیات این بخش که [illegible] غزل است مردف بحروف تهجی میباشد
۲- صرف نظر از ارزش ادبی بزرگترین و بهترین یادگار روزگار آن انجمن است
۳- بهترین وسیله و مقیاسی است جهت سنجیدن قدرت طبع و ذوق این شاعران
۴- در بیشتر اشعار نام گوینده نخستین شعر یا غزل مورد استقبال که بیشتر از مصرع یا بیت مطروحه را هم نقل نموده‌اند
۵- این انجمن در اوج رواج شعر و ادب زبان فارسی در هند تشکیل شده و با نهایت تأسف باید گفت آخرین پرتو و بازپسین فروغ فرهنگ فارسی در آن کشور بوده است
۶- معروفترین شاعران آن عصر در آن انجمن بوده و شرکت داشته‌اند همچون صائب و کلیم و [illegible] بطوریکه دیده میشود اشعار شاعران قرون پیش مانند خسرو دهلوی، سعدی، حافظ و جامی و غیره را هم مورد طرح قرار داده و باصطلاح آن روز جواب یا بعرف امروز استقبال نموده‌اند و این موضوع نیز بخودی خود حائز اهمیت بوده و قطع نظر از شأن [illegible]
۷- نکته دیگر که آن نیز مهم و در خور توجه است اینکه نام و اثر چندین شاعر هست که در تذکره‌ها نامشان نیست
۸- با نکته دیگر اینکه بعضی شاعران هستند که از ایشان جز یکی دو بیت از آنان شعر آورده‌اند ولی در اینجا چندین غزل هست و بسا شاعر [illegible] دیگران قدرت طبع آنان کومک میکند. بر آن سر و عزم هستم که چنانچه حال و مجال دست دهد فهرستی از این دو دسته نیز فراهم کنم
= فهرست قسمت اول و دوم جداگانه تهیه میشود

توضیح: فهرستهای مجموعه حاضر بدین شرح است:

۱- [illegible] بخش سوم شامل ۶ برگ و ۱۰ ستون که از پشت [illegible] آغاز و بحروف تهجی مردف و مرتب است
۲- معرفی مجموعه و ستون‌جات آن که تصور نمیکنم برای احتراز از اطاله [illegible] و گنجانیدن چهار ورق نوشته باشم حق مطلب را ادا کرده باشم
۳- نمودار اندکی از قسمت یکم و دوم مجموعه
۴- سرلوحها در صفحه‌های ۱ و ۳۲۱ و ۹۷ میباشد
۵- از تصادفات عجیب که باید تجلی و توجه معنوی خود عالی و تأثیر باطنی آن دانست اینکه جلد دوم یا تتمه این مجموعه بهمین خط و اندازه و خصوصیات حتی سرلوح و جدول و کاغذ ولی با ۱۶۰ صفحه و بعضی امتیازات دیگر و بیشتر پس از چندسال از فیض و فضل ربانی نصیب نگارنده گردید که در واقع فرد و طاق بود که جفت گردید و جفتی است که در نوع خود طاق و بی نظیر آفاق است چه برداشت این گوهر [illegible] تعبیر نوشت که صرف نظر از متن و موضوع که گرد آوری و مرتب و مردف کردن قریب سه هزار [illegible] از چند صد شاعر کاریست که جز طی سالها وسعی و کوشش عاشقانه فراهم آوردن آن کار محال خواهیم لامحاله دشوار است و آسانترین آن که شاید در بادی نظر هیچ بنظر نیاید کاغذ که برگی از آن یافت نمیشود و دیگر خط خوش نویسنده و سرلوح و جدول کشی با زر و لاجورد و زر افشانی متن صفحات که روی هم رفته نمونه و نماینده ذوق ظریف ملی است و مهمتر و گویاترین دلیل است بر ارزش و ارجی که بعلم و دانش مینهاده و بزرگی و فرخی راه [illegible] دستی [illegible] و دو جفت [illegible] برگی از اینگونه مجموعه‌ها [illegible] روزگار ما کاریست محال و بیرون از قدرت و توان.
۶- تصور نمیکنم نظیر و شبیه این مجموعه در هیچ کتابخانه و موزه داخلی و خارجی وجود داشته باشد

[illegible] ۱۵ [illegible]

۱۱۷۴
مجموعه نعمت خان عالی

**مجموعه نعمت خان عالی**



فهرست مطالب و سندها و انواع و رقعات و انشا

۱ – غزلیات به استقبال یکدیگر و مردف بحروف تهجی از ۵۷۲ شاعر

انتخاب که با تتبع و رنج و فرسایش گرانمایه و با صرف عمر و وقت چندین ساله و از سر عشق و ذوق فراهم شده و در نوع خود بی‌نظیر و ممتاز است و از فواید مهم آن یکی اینکه نفوذ و سیطره زبان فارسی را در هند و این نیم قاره جهان میرساند و دیگر آنکه بهترین معیاریست جهت سنجش قدرت طبع و قریحه بزرگ شاعران [illegible] دیده میشود غزلی که در انجمن محفل ادبا طرح شده شاعرانی چند استقبال کرده‌اند و بزرگترین [illegible] که سرآمد شاعران عصر بوده‌اند همچون صائب و کلیم و عرفی و مسیح و غیره شرکت نموده‌اند و بالاتر از همه اینها گردآوری قریب ۹ هزار بیت از چند صد شاعر و ترتیب مردف کردن آن [illegible] چندان کاریست آسان که جز با علاقمندی و شیفتگی نتوان به انجام داد [illegible] و چشمگیرتر در این مجموعه است با بعضی که نام و اثر چندین شاعر آمده که در تذکره‌ها نیست و همچنین بعضی شاعران که در تذکره‌ها یکی دو بیت از آثارشان نقل و روایت شده و در اینجا ده‌ها بیت آمده و شاید بهترین نمونه شعرشان

۲ – رباعیات: این جزء دو بخش است، یعنی اول رباعیات مختلف بدون رعایت قافیه یا [illegible] که شامل قریب ۱۷۹ رباعی از صفحه ۴۲۸ تا ۴۶۳، و بخش دوم که واجد نهایت اهمیت است و صاحب و مولف مجموعه چنین نگاشته: (رباعیات جواب در جواب بترتیب حروف تهجی) که شامل ۱۵۰ رباعی است [illegible] بترتیب حروف تهجی به استقبال یکدیگر از صفحه ۴۶۳ تا ۵۰۱

| | | | |
|---|---|---|---|
| ۳ – مجموعه بخش قضا و قدر | ۵۰۳ تا ۵۴۱ | ۸ – فردیات و تک بیتهای منتخب | ۷۳۶ تا ۷۷۶ |
| ۴ – ترجیعات و ترکیب | ۵۴۲ تا ۶۲۹ | ۹ – مخمسات و تخمیسات | ۷۶۲ تا ۸۱۲ |
| ۵ – سراپا در تعریف اندام معشوق | ۶۳۰ تا ۶۷۱ | ۱۰ – مناجات | ۸۱۳ تا ۸۲۷ |
| ۶ – واسوخت | ۶۹۰ تا ۷۰۷ | ۱۱ – انشا منشی و ترسل که [illegible] و صورت خاص [illegible] و خواندن انشا [illegible] | ۸۲۵ |
| ۷ – قصاید و قطعات | ۷۱۸ | | |

۱۱۷۳

**مجموعه نعمت خان عالی**

باب سرلوح و جدول و افشان الوان و گل و برگ میان صفحات

از نفایس و نوادر آثار ادبی است و سه بخش میباشد که بخش سوم آن گنجینه ایست بیمانند [illegible] دانشمندی شاعر و شعرشناس همچون عالی امکان‌پذیر نیست با شرح نام و اثر ۲۳۰ شاعر در این بخش آمده و قریب [illegible] بیت که در جواب یکدیگر سروده‌اند و بر اهل فضل و فن پوشیده نیست که فراهم آوردن و ترتیب این همه شعر با این خصوصیات اگر ممتنع و محال نباشد بس سخت و دشوار است جز از دلبستگی شاعری همچون عالی از کسی دیگر برنمیآید

۱ – تمام اشعار و غزلیات این بخش که [illegible] غزل است مردف بحروف تهجی میباشد

۲ – صرف نظر از ارزش ادبی بزرگترین و معتبرترین یادگار و اثر آن انجمن است

۳ – بهترین وسیله و مقیاسی است جهت سنجیدن قدرت طبع و قریحه این شاعران

۴ – در بیشتر اشعار نام گوینده نخستین شعر یا غزل مورد استقبال گردیده و اغلب مصرع یا بیت مطروحه را هم نقل نموده‌اند

۵ – این انجمن در اوج رواج شعر و ادب زبان فارسی در هند تشکیل میشده و با نهایت تاسف باید گفت آخرین پرتو و بازپسین فروغ فرهنگ و ادب آن کشور بوده است

۶ – معروفترین شاعران آن عصر در آن انجمن بوده و شرکت داشته‌اند همچون صائب و کلیم و [illegible] بطوریکه دیده میشود اشعار شاعران قرون پیش مانند خسرو دهلوی، سعدی، حافظ، جامی و غیره را هم مورد طرح قرار داده و باصطلاح آنروز جواب یعنی امروز استقبال نموده‌اند و این موضوع نیز در حد خود حائز اهمیت بوده و [illegible] را نشان میدهد

۷ – نکته دیگر که آن نیز مهم و در خور توجه است اینکه نام و اثر چندین شاعر هست که در تذکره‌ها نامشان نیست

۸ – نکته دیگر اینکه بعضی شاعران هستند که ارباب تذکره یکی دو بیت از آنان شعر آورده‌اند و در اینجا چندین غزل است و [illegible] شاعر و میزان قدرت طبع آنان کمک میکند و برای این بنده عزم مصمم گردید [illegible] از این [illegible] فراهم کنم

= فهرست قسمت اول و دوم جداگانه تهیه میشود

توضیح: فهرستهای مجموعه حاضر بدین شرح است:

۱ – فهرست اسامی (شاعران) بخش سوم شامل ۶ برگ و ۲۴ ستون که از پشت این برگ آغاز و بحروف تهجی مردف و مرتب است

۲ – معرفی مجموعه و سندها و جات آن که تصور نمیکنم برای احتراز از اطاله کلام و گنجانده جا و ورق [illegible] حق مطلب را ادا کرده باشم

۳ – نمودار اندکی از قسمت یکم و دوم مجموعه

۴ – سرلوحها در صفحه‌های ۱ و ۳۳۲ و ۹۷ میباشد

۵ – از تصادفات عجیب که باید تجلی و توجه معنوی خود علم و تاثیر باطنی آن دانست اینکه جلد دوم یا تتمه این مجموعه بهمین خط و اندازه و خصوصیات حتی سرلوح و جدول و کاغذ ولی با ۸۶۰ صفحه و بعضی امتیازات دیگر و چندی پس از چندسال از فیض و فضل ربانی نصیب نگارنده گردید که در واقع فرد و طاق بود که جفت گردید و حقی است که در نوع خود خارق و بی‌نظیر [illegible] چه براستی [illegible] تعبیر [illegible] صرف نظر از متن و موضوع که گردآوری و مرتب مردف کردن قریب ۹ هزار بیت از چند صد شاعر کاریست که جز طی سالها و سعی و کوشش عاشقانه فراهم آوردن آن محال میدانیم و لامحاله دشوار است و آسانترین آن که شاید در بادی نظر هیچ بنظر نیاید کاغذ که برگی از آن یافت نمیشود و دیگر خط خوش نویسنده و سرلوح و جدول کشی با زر و لاجورد و زرافشانی متن صفحات که رویهم رفته نمونه و نماینده ذوق ظریف هنری است و معرف و گویاترین دلیل است بر ارزش و ارجی که علم و دانش [illegible] و بزرگی و فرخی [illegible] انزوا [illegible] و وجود آن برگی از اینگونه مجموعه‌ها در این روزگار کاریست محال و بیرون از قدرت و توان.

۶ – تصور نمیکنم نظیر و شبیه این مجموعه در هیچ کتابخانه و موزه داخلی و خارجی وجود داشته باشد

[illegible] ۱۵ [illegible]

توضیح: فهرستهای مجموعه حاضر بدین شرح است:

۱ – فهرست اسامی (شاعران) بخش سوم شامل ۶ برگ و ۲۴ ستون که از پشت این برگ آغاز و بحروف تهجی مردف و مرتب است

۲ – معرفی مجموعه و سندها و جات آن که تصور نمیکنم برای احتراز از اطاله کلام و گنجانده جا و ورق [illegible] حق مطلب را ادا کرده باشم

۳ – نمودار اندکی از قسمت یکم و دوم مجموعه

۴ – سرلوحها در صفحه‌های ۱ و ۳۳۲ و ۹۷ میباشد

۵ – از تصادفات عجیب که باید تجلی و توجه معنوی خود علم و تاثیر باطنی آن دانست اینکه جلد دوم یا تتمه این مجموعه بهمین خط و اندازه و خصوصیات حتی سرلوح و جدول و کاغذ ولی با ۸۶۰ صفحه [illegible]

۶ – تصور نمیکنم نظیر و شبیه این مجموعه در هیچ کتابخانه و موزه داخلی و خارجی وجود داشته باشد

توضیح: فهرستهای مجموعه حاضر بدین شرح است:

۱- فهرست اسامی بخش سوم (شاعران) شامل ۶ برگ و ۱۲ ستون که از پشت این برگ آغاز و بحروف تهجی مرتب است

۲- معرفی مجموعه و مندرجات آن که تصور میکنم برای احتراز از اطاله کلام و گنجانیدن جا در ورق توانسته باشم حق مطلب را ادا کرده باشم

۳- نمودار از یکی از قسمت یکم و دوم مجموعه

۴- سرلوحه‌ها در صفحه‌های ۱ و ۳۲ و ۹۷ میباشد

۵- از تصادفات عجیب که باید تجلی و توجه معنوی خود علم و تاثیر باطنی آن دانست اینکه جلد دوم یا تتمه این مجموعه بهمین خط و اندازه و خصوصیات حتی سرلوح و جدول و کاغذ ولی با ۸۶۰ صفحه و بسی امتیازات دیگر و بیشتر پس از چند سال از فیض و فضل ربانی نصیب نگارنده گردید که در واقع فرد و طاق بود که جفت گردید و حقیقت است که در نوع خود طاق و بی نظیر آفاق است چه بر آشنایان [illegible] هر شناسان بصیر روشن است که صرف نظر از متن و موضوع که گردآوری و ترتیب و مرتب کردن آنها [illegible] از چند صد شاعر کاریست که گذر طی سالها و سعی و کوشش عاشقانه فراهم آوردن آن اگر محال ندانیم لامحاله دشوار است و آسانترین آن که شاید در بادی نظر هیچ بنظر نیاید کاغذ که برگی از آن یافت نشود و دیگر خط خوش نویسنده و سرلوح و جدول کشی با زر و لاجورد و زرافشانی متن صفحات که روی هم رفته نمونه و نماینده ذوق ظریف ملی است و معرف و گویاترین دلیل است بر ارزش [illegible] که همه را با کمال روحی و گشوده دستی پسندیده و پرداخته اند و بوجود آوردن برگی از اینگونه مجموعه‌ها در این روزگار کاریست محال و بیرون از قدرت و توان.

۶- تصور میکنم نظیر و شبیه این مجموعه در هیچ کتابخانه و موزه داخلی و خارجی وجود داشته باشد

[illegible] ۱۵ [illegible]

1174

## مجموعه نعمت خان عالی

سراپا در تعریف اعضاء معشوق

اشعاری است در تعریف هر یک از اندام معشوق و صفات لازم او تا نها که معلوم میدارد ذوق مردم آن زمان چگونه و چه اندامی را با چه خصوصیات دوست داشته و می پسندیده اند و صد سال پیش از فرنگیان ذوق زیبا شناسی در ایرانیان بسر حد کمال وجود داشته و پیران ما چگونه مردور زن را زیبا می دیده اند

چشم - ابرو ۷۳۷
زلف - چانه - تبسم ۷۳۸
بوسه - لب ۷۴۱
خال ۷۴۳
رخساره - عارض ۷۵۰
سر - پیشانی ۷۵۱
دهان ۷۵۸
صورت - گونه - روی ۷۶۹
دست - پا ۷۶۰

---

| | | |
|---|---|---|
| | ن | |
| ۲۰۲ | ناظر | ۳۱۰ |
| ۲۰۳ | ناظم | ۳۰۶ |
| ۲۰۴ | ناصر | ۳۴۷ |
| ۲۰۵ | نجیب | ۳۸۲ |
| ۲۰۶ | نرگس | ۳۱۷ |
| ۲۰۷ | نسیمی | ۳۴۸، ۲۳۰ |
| ۲۰۸ | نشئه | ۳۸۶ |
| ۲۰۹ | نظامی | ۳۰۹ |
| ۲۱۰ | نظیری | ۲۸۵، ۳۰۶، ۳۱۲، ۳۰۱، ۳۹۲، ۲۸۷، ۳۴۶، ۳۶۰، ۳۵۸، ۳۵۷، ۳۵۰، ۳۲۷ |
| ۲۱۱ | نقی | ۳۷۳ |
| ۲۱۲ | نعمت | ۳۳۶ |
| ۲۱۳ | نگاهی | ۳۵۲ |
| ۲۱۴ | نیاز | ۴۱۲ |
| | ه | |
| ۲۱۴ | هلالی | ۳۳۴، ۳۴۲، ۳۹۴، ۳۹۲، ۳۹۶ |
| ۲۱۵ | همت | ۴۰۵، ۴۱۱ |
| ۲۱۶ | هندی | ۳۸۳ |

| | | |
|---|---|---|
| | و | |
| ۲۱۷ | واثق | ۳۱۶ |
| ۲۱۸ | واحد | ۳۶۸ |
| ۲۱۹ | واصل | ۲۸۳، ۲۹۰، ۳۹۲، ۳۹۳، ۲۳۲، ۴۰۲، ۴۰۰ |
| ۲۲۰ | واعظ | ۳۴۳، ۳۶۲ |
| ۲۲۱ | واقف | ۳۶۴، ۳۸۹، ۲۹۷ |
| ۲۲۲ | واله | ۳۵۶، ۳۶۶ |
| ۲۲۳ | وحشت | ۳۹۲، ۳۴۰، ۴۰۳ |
| ۲۲۴ | وحشی | ۳۶۶ |
| ۲۲۵ | وحید | ۳۰۳، ۲۵۹، ۳۲۵، ۳۴۰، ۴۰۰ |
| ۲۲۶ | وصلی | ۳۴۴ |
| ۲۲۷ | وصول هند | ۲۵۹ |
| ۲۲۸ | وفا | ۴۰۱ |
| ۲۲۹ | ولی | ۳۳۱ |
| | ی | |
| ۲۳۰ | یمینی | ۳۰۹ |
| | نقاش | ۳۳۶ |

---

توضیح : فهرستهای مجموعه حاضر بدین شرح است :

۱ - فهرست اسامی ~~بخش~~ شاعران بخش سوم شامل ۶ برگ و ۱۲ ستون که از پشت این برگ آغاز و بحروف تهجی مرتب است

۲ - معرفی مجموعه و مندرجات آن که تصور نمیکنم برای احتراز از اطاله کلام و گنجانیدن در یک ورق توانسته باشم حق مطلب را ادا کرده باشم

۳ - نمودار اندکی از قسمت یکم و دوم مجموعه

۴ - سرلوحهاد صفحهای ۱ و ۳۲ و ۹۷ میباشد

۵ - از تصادفات عجیب که باید تجلی و توجه معنوی خود علم و تاثیر باطنی آن دانست اینکه جلد دوم با تتمه این مجموعه بهمین خط و اندازه و خصوصیات حتی سرلوح و جداول و کاغذ ولی با ۸۶۰ صفحه و سایر امتیازات دیگر و بیشتر پس از چند سال از فیض و فضل ربانی نصیب نگارنده گردید که در واقع فرد و طاق بود که جفت گردید و جفتی است که در نوع خود طاق و بی نظیر آفاق است چه برداشتن این گوهر شناسان بصیر روشن است که صرف نظر از متن و موضوع که گرد آوری و ترتیب و مرتب کردن قریب به چهار صد شاعر کاریست که گذشته از سالها وقت و سعی و کوشش عاشقانه فراهم آوردن اینهمه اوراق و کاغذ کمیاب از آن بافت نبود و دیگر خط و نویسنده و سرلوح و جدول کشی با سرو لاجورد و زرافشانی متن صفحات که رویهم رفته نمونه ذوق ظریف ملی است و معرف و گویاترین دلیل است بر ارزش و ارجی که بعلم و دانش مینهاده و بزرگی و فرخی راه اندراه با کتاب و گنجینه و دستی میسپردند و بوجود آن برگی از نکوئیها مجموعه ها در این روزگار اکاریست محال و بیرون از قدرت و توان .

۶ - تصور نمیکنم نظیر و شبیه این مجموعه در هیچ کتابخانه و موزه داخلی و خارجی وجود داشته باشد

بهمن ماه ۱۳۴۵ - اردیبهشت

---

۷ - اگر حمل بر خودپسندی و رعونت نفس که از اوضاع و اخلاق درویشانه نگارنده و سنگ به دور است نشود تهیه همین چند برگ فهرست ساده و با ارزش با اینکه چندروز وقت مرا گرفت ولی طبع و دلبستگی خاطرم خواسته و است و فی الواقع منظور که حاوی و راوی تمام مزایا و خصوصیات معنوی و صوری و کمی و کیفی این گنجینه یا سفینه ای که گنجینه و متن از لئالی و جواهر است که جاطری و دانسته و مجال و فراغی بایسته در کار دارد که مرا نیست و الحمد لله با اعلی و اتقی و اوجه اشکر

## ع

۱۲۸ عابد ۴۱۳ - ۳۸۴ - ۳۸۶ ، ۳۸۸ ، ۳۴۲ - ۳۹۶

۱۲۹ عاجز ۲۶۹ ، ۲۹۶ ، ۳۸۴

۱۳۰ عاشق ۳۶۳ ، ۳۵۹ ، ۳۷۵ ، ۳۸۵

۱۳۱ عالی ۲۸۹ ، ۲۹۰ ، ۳۲۴ ، ۳۴۷ ، ۳۶۰

۱۳۲ عبد ۴۰۶

۱۳۳ عبید ۳۴۸

۱۳۴ عرفی ۳۰۰ - ۳۰۷ ، ۳۲۸ ، ۳۴۲ ، ۴۰۳ ، ۳۶۰

۱۳۵ عشرت ۲۹۹

۱۳۶ عشق ۳۴۷ ، ۳۹۴ ، ۳۸۵ ، ۳۹۰ ، ۳۹۶

۱۳۷ عصار ۴۰۴

۱۳۸ عظیم ۳۹۲

۱۳۹ عظیمی ۳۹۰ ۳۷۵

۱۴۰ علوی ۳۰۶ ، ۳۸۴ ، ۲۹۳ ، ۳۳۷ ، ۳۵۱ ، ۳۵۲ ، ۳۵۵ ، ۳۶۱ ، ۴۱۱

۱۴۱ علی ۲۷۲ ، ۳۲۵ ، ۳۸۹ ، ۳۴۳ ، ۳۶۹ ، ۳۵۷ ، ۳۵۹ ، ۳۶۳ ، ۳۷۴ ، ۳۷۴ ، ۳۸۸ ، ۳۹۷ ، ۳۹۸ ، ۳۹۳ ، ۳۹۰ ، ۳۸۷

۱۴۲ غنایت ۳۲۵ ۳۸۹

۱۴۳ عندلیب ۴۰۸ ، ۳۸۶ ، ۳۵۷ ، ۳۵۱

۱۴۴ عیان ۳۲۱ ، ۳۸۶ ، ۳۵۷ ، ۳۵۱

## غ

۱۴۵ غبار ۳۰۸ ، ۳۴۹ ، ۳۸۶

۱۴۶ غنی ۲۹۲ ، ۳۴۹ ، ۳۶۱ ، ۳۸۷ ، ۳۹۱

۱۴۷ غنیمت

۱۴۸ غیرت ۳۶۷ ، ۷۵

## ف

۱۴۹ فائق ۲۷۹ ، ۲۸۴ ، ۳۱۰ ، ۳۵۲ ، ۴۲۱ ، ۳۵۲ ، ۳۸۵

۱۵۰ فائز ۲۹۳ ، ۳۱۹ ، ۳۳۸ ، ۳۴۶ ، ۳۵۶ ، ۳۶۳

۱۵۱ فدسی ۲۵۱ ، ۳۵۰ ، ۳۴۹ ، ۲۹۵

۱۵۲ فرغ ۴۰۷ و ۱۰۹ ، ۱۱۷

۱۵۳ فائض ۳۴۲ ، ۳۴۱ ، ۳۴۳ ، ۳۰۵

۱۵۴ فداء ۳۲۳

۱۵۵ فدوی ۳۵۰

۱۵۶ فرهنگ ۳۸۲

۱۵۷ فسونی ۲۶۹ ، ۲۸۶

۱۵۸ فصیحی ۳۸۳ ، ۴۰۴

۱۵۹ فطرت ۲۸۴ ، ۳۵۹

۱۶۰ فغانی ۲۱۳ ، ۳۰۵ ، ۳۱۸ ، ۳۸۹ ، ۴۰۴

۱۶۱ فغفور ۲۸۹ ، ۲۸۴

۱۶۲ فنائی ۲۳۶

۱۶۳ فیض ۲۴۰ ، ۴۰۳



## ق

۱۶۴ قاسم ۲۹۴ ، ۲۵۱ ، ۲۵۵ ، ۲۶۳ ، ۲۸۵ ، ۳۴۳ ، ۳۸۲ ، ۴۰۲ ، ۴۰۰ ، ۳۹۹ ، ۳۹۴ ، ۳۹۰ ، ۴۰۸

۱۶۵ قانع ۲۹۹

۱۶۶ قدرت ۳۱۹ ، ۲۵۳

۱۶۷ قدسی ۲۴ - ۲۱۳ ، ۳۱۸ ، ۳۳۸ ، ۳۵۵ ، ۲۸۲ - ۳۶۲

۱۶۸ قصاب ۳۵۸ - ۴۰۷ ، ۴۱۰

## ک و گ

۱۶۹ کاتبی ۳۷۷ - ۲۹۷

۱۷۰ کامی ۳۴۸

۱۷۱ کشفی ۳۳۵

۱۷۲ گلشنی ۳۷۳ - ۳۷۵ - ۳۸۵

۱۷۳ کلیم ۳۲۰ - ۳۵۸ - ۳۸۳ - ۴۰۳

۱۷۴ کمال ۳۴۷ - ۳۵۷

## ل

۱۷۵ لائح ۳۹۲ ، ۳۴۹ ، ۳۷۵ ، ۳۴۷ ، ۳۷۱

۱۷۶ لائق ۳۳۱

۱۷۷ لطیفی ۳۴۳ ، ۳۴۴ ، ۴۱۰

## م

۱۷۸ ماجد ۳۳۱ ۴۰۷

۱۷۹ مانی ۲۱۳

۱۸۰ ماهر ۳۳۱

۱۸۱ متین ۲۷۵

۱۸۲ مجالی ۳۳۵

۱۸۳ مجلسی ۳۷۰

۱۸۴ محتشم ۳۴۸

۱۸۵ مخفی ۳۰۳

۱۸۶ مخلص ۳۴۵

۱۸۷ مرتضی ۳۰۱ ، ۳۶۱ - ۳۶۸ - ۳۶۹ - ۳۷۰

۱۸۸ مستغنی ۴۰۶

۱۸۹ مسیح ۳۰۳

۱۹۰ مسیحا ۳۶۵ - ۳۸۳ - ۴۰۹

۱۹۱ مشفقی ۳۴۵

۱۹۲ مضمون ۲۷۸ - ۳۲۹ - ۳۸۲ - ۳۹۰ - ۳۹۶

۱۹۳ معالی ۳۴۶ - ۳۹۸

۱۹۴ معصوم ۳۸۵ ، ۳۹۰ ، ۴۱۰

۱۹۵ مغنی ۲۹۰ ، ۳۶۳ ، ۳۶۴ ، ۳۶۵ ، ۳۳۱ ، ۳۹۸

۱۹۶ منتخب ۳۸۲

۱۹۷ مقبول جان آغا ۳۳۹ ، ۴۰۳

۱۹۸ ملای روم ۳۵۸

۱۹۹ مصحف ۳۳۰ ، ۳۵۰ ، ۳۵۷ ، ۳۹۰ ، ۳۹۸ ، ۳۹۹

۲۰۰ منصور ۲۵۴

۲۰۱ منیر ۳۳۴ ، ۳۴۲

۲۷۱ ، ۲۷۴ ، ۲۹۵ ، ۲۹۸ ، ۳۰۰ ، ۳۰۵ ، ۳۱۲
۳۲۱ ، ۳۲۲ ، ۳۳۳ ، ۳۳۵ ، ۳۴۰ ، ۳۴۱ ، ۳۴۲
۳۴۳ ، ۳۴۵ ، ۳۴۶ ، ۳۵۷ ، ۳۵۹ ، ۳۶۰ ، ۳۶۲
۳۶۶ ، ۳۷۰ ، ۳۷۱ ، ۳۷۲ ، ۳۷۳ ، ۳۸۱ ، ۳۸۴
۳۸۷ ، ۳۸۸ ، ۳۹۲ ، ۳۹۳ ، ۳۹۵ ، ۴۰۱ ، ۴۰۲
۴۰۳ ، ۴۰۲ ، ۴۰۸ ، ۴۰۷ ، ۴۱۲

در جمیع صفحات مکرر و افزون از یکصد غزل از
صائب آمده بود فقط به ذکر بعضی از آن بسنده شد

**ح**

| | | |
|---|---|---|
| ۴۶ | حاجت | ۳۲۸ |
| ۴۷ | حاصل | |
| ۴۸ | حافظ | ۳۲۷، ۳۶۳ |
| ۴۹ | حالی | ۳۶۴، ۳۶۰ |
| ۵۰ | حزین | |
| ۵۱ | حسرت | ۳۲۱، ۲۵۷، ۳۸۱، ۲۷۷ |
| ۵۲ | حسن دهلوی | ۳۹۷ |
| ۵۳ | حقیر | |
| ۵۴ | حیاتی | ۴۳۰ |
| ۵۵ | حیرت | ۳۵۳، ۳۶۴، ۳۷۱، ۳۹۹، ۳۸۹ |
| ۵۶ | حیرتی | ۳۰۹ |
| ۵۷ | حمید | ۳۷۵ حیاتی ۴۳۰ |

**خ**

| | | |
|---|---|---|
| ۵۸ | خاشع | ۳۰۲، ۳۳۷، ۳۳۹، ۳۴۴، ۳۴۶، ۳۶۱، ۳۵۹، ۳۵۸، ۳۵۱، ۳۹۵، ۳۸۵، ۳۷۱ |
| ۵۹ | خاقانی | ۴۱۳ |
| ۶۰ | خاکی | ۳۴۹، ۳۷۴ |
| ۶۱ | خالص | ۳۰۱، ۳۱۰، ۲۹۵، ۳۸۴، ۳۶۸، [illegible]، ۳۴۱، ۳۴۶، ۳۵۹ |
| ۶۲ | خسرو دهلوی | ۴۰۸، ۴۱۱، ۳۷۲، ۳۶۵ |
| ۶۳ | خلیل ۴۲۳، ۴۰۱ خضری | ۳۱۰ |
| ۶۴ | خیالی | ۴۱۷ |
| ۶۵ | خیام | ۴۳۲ |

**د**

| | | |
|---|---|---|
| ۶۶ | داعی | ۴۰۹ |
| ۶۷ | دانش | ۴۳۰ |

**ذ**

| | | |
|---|---|---|
| ۶۸ | ذوقی | ۳۵۰، ۳۸۴ |

**ر**

| | | |
|---|---|---|
| ۶۹ | رابط | ۴۱۱ |
| ۷۰ | راسخ | ۳۸۸ |
| ۷۱ | رافع | ۴۳۱ |
| ۷۲ | راقم | ۴۰۸ |
| ۷۳ | رایج | ۳۵۴ |
| ۷۴ | ربیع | ۳۹۷ |
| ۷۵ | رسائی | ۴۰۵ |
| ۷۶ | رسوا | ۳۵۷ |
| ۷۷ | رضی | ۳۶۵ |
| ۷۸ | رفعت | |
| ۷۹ | رفیع | ۲۹۳ |
| ۸۰ | روشن | ۳۲۶ |
| ۸۱ | رونق | ۳۶۶، ۴۱۱ |
| ۸۲ | رهائی | ۳۴۳ |
| ۸۳ | رهی | ۲۸۰، ۳۰۰، ۳۴۱، ۳۶۹ |

**ز**

| | | |
|---|---|---|
| ۸۴ | زاهد | ۳۵۳ |

یادداشت: قصیده رائیه حافظ که در صفحه ۲۵۴ و ۲۵۵ مجموعه آمده اضافاتی نسبت به
موجود دارد که در خور دقت است مخصوصاً چهار بیت انجام قصیده که هم
تاریخ انشاد و هم محل سرودن را که تصریح دارد بغداد است و این اخیر با گفته
ارباب تذکره معتقدند که حافظ از شیراز بیرون نرفته مغایر و معارض است
و یک نفی و انکار کافی نیست و به هیئت صاحب [illegible] مجموعه که خود
شاعر و با این مباحث وارد بوده در انتخاب و استکتاب قصیده [illegible]
وارد وی نسخه معتبر و خط [illegible] نگاشته است



**س**

| | | |
|---|---|---|
| ۸۵ | سابق | ۳۴۳، ۳۴۵، ۳۵۳، ۳۹۷، ۴۰۳ |
| ۸۶ | ساحلی | ۳۴۰ |
| ۸۷ | ساغر | ۳۸۹ |
| ۸۸ | سامی | ۳۹۰ |
| ۸۹ | سالم | ۴۰۶ |
| ۹۰ | سنجر | ۲۸۵ |
| ۹۱ | سرخوش | ۳۷۴ |
| ۹۲ | سروش | ۳۶۶ |
| ۹۳ | سعدی ۳۱۱ سعید | ۳۴۴ |
| ۹۴ | سقا | ۳۲۹ |
| ۹۵ | سلامی | ۳۸۹ |
| ۹۶ | سلمان | ۳۹۲ |
| ۹۷ | سلیم | ۳۲۴ |
| ۹۸ | سلیمی | ۱۰۱ تا ۱۴۹ – ۱۱۷، ۱۲۱ |
| ۹۹ | سوزی | ۳۹۶ |
| ۱۰۰ | سوخته | ۴۳۰ |
| ۱۰۱ | سهمی | ۴۰۶ |
| ۱۰۲ | سیادت | ۳۴۱ |
| ۱۰۳ | سیدا | ۳۴۴، ۴۱۳ |
| ۱۰۴ | سهیلی | ۴۰۷ |

**ظ**

| | | |
|---|---|---|
| ۱۰۵ | ظریف | ۳۴۹، ۳۷۵، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۹۸، ۴۰۵، ۳۹۹، ۳۹۱، ۴۰۸، ۴۰۲ |
| ۱۰۶ | ظهوری | ۳۱۴، ۴۴۰ |

**ش**

| | | |
|---|---|---|
| ۱۰۷ | شاپور | ۲۹۴، ۲۸۵ |
| ۱۰۸ | شرف | ۳۸۱ |
| ۱۰۹ | شمس | ۳۶۹ |
| ۱۱۰ | شوکت | ۲۶۸، ۲۸۱، ۳۴۴، ۳۵۰، ۳۷۱ |
| ۱۱۱ | شهیدی، شهید | ۲۷۹، ۲۹۵، ۳۲۸، ۳۳۹، ۴۱۲ |
| ۱۱۲ | شیدا | ۳۶۴، ۳۶۵ |

**ص**

| | | |
|---|---|---|
| ۱۱۳ | صابر | ۳۵۰ |
| ۱۱۴ | صائب تبریزی | [illegible] |
| ۱۱۵ | صامت | ۳۷۴، ۳۴۷، ۳۴۲، ۴۱۱، ۴۰۰ |
| ۱۱۶ | صمد | ۴۱۳ |
| ۱۱۷ | صفی | ۴۰۵، ۲۷۴ |
| ۱۱۸ | صوفی | ۲۹۵ |
| ۱۱۹ | صیدی | ۲۸۷، ۲۸۳، ۳۱۹، ۳۶۲، ۳۷۶، ۴۰۰ |

**ض**

| | | |
|---|---|---|
| ۱۲۰ | ضعیف | ۳۵۰ |
| ۱۲۱ | ضمیری | ۳۷۹ |

**ط**

| | | |
|---|---|---|
| ۱۲۲ | طالب | ۲۷۲، ۳۰۳، ۳۷۴، ۴۱۰، ۳۴۳، ۴۱۱ |
| ۱۲۳ | طالع | ۳۸۴ |
| ۱۲۴ | طراز | ۳۴۹ |
| ۱۲۵ | طوفان | ۳۵۲، ۳۵۴، ۳۴۴، ۴۳۰ |
| ۱۲۶ | [illegible] بیک | ۳۵۱ |
| ۱۲۷ | طفیلی | ۷۸ |

فهرست ۱۱۷۲ مسلم

### الف

| # | نام | صفحات |
|---|---|---|
| ۱ | آشنا | ۲۸۸، ۲۵۴، ۲۸۹، ۳۸۸ |
| ۲ | آصف | ۲۸۳ |
| ۳ | آصفی | ۳۴۱، ۳۴۹، ۲۶۰، ۲۸۴، ۳۰ |
| ۴ | آفرین | ۲۷۸، ۲۹۱، ۳۱۰، ۳۳۰، ۲۵۵، ۳۲۷، ۳۳۲، ۳۶۰، ۳۵۸، ۲۵۶ |
| ۵ | آگاهی | ۳۹۵، ۳۹۳، ۳۱۱، ۳۸۸، ۲۹۷ |
| ۶ | آگه | ۳۶۹ |
| ۷ | آهی | ۳۹۵، ۳۱۴ |
| ۸ | ابن حسام | ۳۳۲ و ۳۸۳ تا ۳۸۸ |
| ۹ | اثر | ۲۸۰، ۲۵۱، ۲۷۳، ۲۸۲، ۲۸۶، ۳۰۰، ۴۰۸ |
| ۱۰ | اجابت | ۳۲۳ |
| ۱۱ | احقر | ۳۶۷ تا ۳۷۹ |
| ۱۲ | اسیری | ۲۷۵، ۲۹۱، ۳۲۵، ۳۴۰، ۳۰۳، ۳۸۷، ۳۵۵، ۳۴۵، ۳۲۷، ۳۱۳، ۳۱۱، ۴۰۶ |
| ۱۳ | اشرف | ۳۴۳، ۳۶۱، ۳۸۰ |
| ۱۴ | اعجاز | ۳۲۷، ۳۹۳ |
| ۱۵ | افضل | ۳۱۵ |
| ۱۶ | اقدس | ۲۱۰ |
| ۱۷ | الهی | ۳۱۴ |
| ۱۸ | الفت | ۳۸۲، ۳۸۹ |
| ۱۹ | امان الله | ۳۰۶ |
| ۲۰ | انصاف | ۳۸۶ |
| ۲۱ | اهلی | ۳۴۳، ۳۵۵، ۳۶۸، ۳۹۲، ۴۱۰ |
| ۲۲ | استغنا | ۲۸۷، ۳۵۸ |
| ۲۳ | افغنکی | ۸۹ |

### ب

| # | نام | صفحات |
|---|---|---|
| ۲۴ | باقی | ۳۲۶ |
| ۲۵ | بدیع | ۳۳۷ |
| ۲۶ | برهمن | ۳۳۲، ۳۶۸ |
| ۲۷ | بزرگ | ۳۷۲ |
| ۲۸ | بساطی | ۴۱۳ |
| ۲۹ | بنائی | ۳۶۲، ۴۰۰ |
| ۳۰ | بهشتی | ۲۸۷، ۳۵۹ |
| ۳۱ | بیاضی | ۳۹۱ |
| ۳۲ | بیان | ۳۲۶ |
| ۳۳ | بیخود | ۲۸۱، ۳۶۳، ۳۷۱، ۲۸۵، ۲۸۷، ۲۸۹، ۳۹۷، ۴۰۰ |
| ۳۴ | بیدار | ۳۳۸ |
| ۳۵ | بیدل | ۲۲۸، ۲۹۰، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۸، ۳۱۶، ۳۳۴، ۳۵۸، ۳۴۲، ۳۵۱، ۳۳۹، ۳۴۶ |
| ۳۶ | بینش | ۳۱۰، ۳۲۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۶، ۳۶۹، ۳۸۹، ۳۵۲ |

### ت

| # | نام | صفحات |
|---|---|---|
| ۳۷ | تجلی | ۲۶۷، ۲۷۶، ۲۹۵، ۳۴۸، ۳۸۶، ۳۸۹، ۳۸۷ |
| ۳۸ | تحسین | ۲۹۷ |
| ۳۹ | تنها | ۲۶۸، ۲۹۸، ۳۲۲، ۳۸۵، ۳۵۶، ۳۶۵، ۳۶۹، ۴۰۹ |

### ث

| # | نام | صفحات |
|---|---|---|
| ۴۰ | ثابت | ۳۷۰، ۳۶۷ |

### ج

| # | نام | صفحات |
|---|---|---|
| ۴۱ | جامی | ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۷۰، ۳۷۲، ۳۸۲ |
| ۴۲ | جلال | ۳۶۸ |
| ۴۳ | جم | ۳۶۲ |
| ۴۴ | جنیدی | ۳۲۵ |
| ۴۵ | جویا | ۳۰ |



بسم الله الرحمن الرحیم

[illegible]

۲

[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]

در اینجا اشاره و مطلب نام و شهرت و تخلص [illegible] جمعی را [illegible] کلام آورده [illegible] بسیار جالب و [illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]

تا همت شد آفتاب برین دولت مقام
خاک کوی او دارد شرف بر زمزم و بیت الحرام

[illegible]

آفتاب آسمان دین امیر المؤمنین
والی ملک ولایت حاکم دار السلام

[illegible]

۲۰



[illegible]

زایران و خضرات را بر در خلد برین
میرسد آواز بسم الله ادخلوها خالدین

[illegible]

بر لوح دل چو جوهر آیینه نقش باد
باشد نقش منقبت او اگر سخن

پرسند چون ملامت من [illegible]
گرد و با این دو مصرع رنگین زبان من



[illegible]

طاعت بجز محبت او کی شود قبول
فرع ولای شاه بود صحت اصول

[illegible]

دل را ز فیض منقبت او زبان [illegible]
یا مرتضی علی ولی صاحب کرم

[illegible]

باشند ز نور مهر تو گر عکس [illegible]
صورت پذیر گردد آیینه [illegible]

بر هم زند ز جوش [illegible]
در سینه دل ز شوق تو چون طایر حرم



[illegible]

کان سخا و بحر عطا مرتضی علی است
آیینه خدای نما مرتضی علی است

محروم ما ز حضرت او گر ز تقصیر ایم
این جمله بی مبالغه عین عنایت است

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

٥١

[illegible]

٥٢

[illegible]

٥٣

[illegible]

٥٤

[illegible]

[illegible]
بهر چه طرح کاخ نشاط کند علی
[illegible]
گر ساز و برگ دین و دل کند علی
[illegible]
در دو رخویش است چو کند علی
[illegible]
ور کشتی ... چو لنگر کند علی
[illegible]
آن غیر را ز تبانه او سر کند علی



[illegible]
گر خواهد از مقوله ... کند علی
[illegible]
در تیغ اگر ستاره ... کند علی
[illegible]
چون ... کند علی
[illegible]
سر چون ترنج ... کند علی
[illegible]
صبحی که روی جانب خاور کند علی



[illegible]
از صرف شامیانه و چادر کند علی
[illegible]
در نیک جواب ... مضمر کند علی
[illegible]
گر خواهد ... کند علی
[illegible]
حرفی که در حدیث مکرر کند علی
[illegible]
چون ... سخن سر کند علی



[illegible]
... کند علی
[illegible]
چون خاک را ز جلوه معطر کند علی
[illegible]
ابر ز موج ... کند علی
[illegible]
سر خاب ... کند علی
[illegible]
از نام ... کند علی

[illegible]

از نیزه‌اش چو حلقه در کند علی

[illegible]

گر زخم گرزی خاور است علی

[illegible]

در نقش اشاره به قمر کند علی

[illegible]

سیلاب از رنگ عصفر کند علی

[illegible]

در حفظ آن چو حکم [illegible] کند علی

[illegible]



[illegible]

رو به مراد میوه که نوبر کند علی

[illegible]

منعش اگر ز دادن [illegible] کند علی

[illegible]

گر مولد شرافت منور است علی

[illegible]

شبیه را چو جای [illegible] کند علی

[illegible]

گر یاد دست پرستی آذر کند علی



[illegible]

خالی نکرده پر زده ور است علی

[illegible]

آن بی [illegible] کند علی

[illegible]

بر قضا [illegible] مقدر کند علی

[illegible]

چون باده وصال [illegible] کند علی

[illegible]

هر کو درین [illegible] کند علی



[illegible]

در مجلسی که میل [illegible] کند علی

[illegible]

از رنگ نکهت چو لاله [illegible] کند علی

[illegible]

هر جا جای معجزه در است علی

[illegible]

گر حکم قتل [illegible] کند علی

[illegible]

آن را که در امور [illegible] کند علی

[illegible]
این کشت را چو مزرع بی آب کند علی
[illegible]
این جمله را حواله با فلک کند علی
[illegible]
گر نشنوی دگوش ترا کر کند علی
[illegible]
درمانده‌ات چو مهره ششدر کند علی
[illegible]
بار کَه نیله گاو ترا خر کند علی
[illegible]



[illegible]
هر شام ات ز خسوف مکدر کند علی
[illegible]
روی ترا سیاه چو دفتر کند علی
[illegible]
ساز ترا چو عود پر آذر کند علی
[illegible]
همچون هلال لاغر و لاغر کند علی
[illegible]
خوی ترا بسختی مرمر کند علی
[illegible]



[illegible]
بی عزت چو کیسه بی زر کند علی
[illegible]
چندان ذات چو مار بی‌سنور کند علی
[illegible]
قدر ترا بصورت چنبر کند علی
[illegible]
یک مشت گل چو توده زر کند علی
[illegible]
چون سایه ات بخاک برابر کند علی
[illegible]



[illegible]
یک بیت ات چو ... کند علی
[illegible]
بی جرأت زبان چو خنجر کند علی
[illegible]
رنج ترا ... کند علی
[illegible]
شیرین زبان ... کند علی
[illegible]
ایجاد کارخانه دیگر کند علی
[illegible]

[illegible]

تیزی مجلسش از خیال گند
گر زکر بر سپهر زنی

ابر نیسان نگاه قطره زدن
سرمه کرده چشم پروین



[illegible]

سر الماس زد و دوش پرده درد
هادی این اشد مرسل

آب آتش نمای ظلم افکن
مظهر لطف خالق ذو المن



[illegible]

خوانده از ابر مصرع مست
کی تواند ستود ذات ترا

از ترشح بوسش قطره زدن
ای شهنشاه لامکان مسکن



[illegible]

وای زین غم که رنج عشق
ابر فیض تو مرکب باره

گرده در چشم از فراق وطن
موج بر بحر و زنده مخزن

[illegible]

اگه شهر علم و دین او در گشود

مخزن اسرار حق را سر گشود

[illegible]

مهر کوثر مالک رضوان علی است

[illegible]

باعث ترکیب جسم و جان علی است

[illegible]

خازن گنجینهٔ پنهان علی است

[illegible]

دست زور قدرت یزدان علی است

[illegible]

دفتر ایجاد را دیوان علی است

[illegible]





[illegible]

گاه پیدا و گهی پنهان علی است

[illegible]

حاکم دین صاحب دیوان علی است

[illegible]

برتر از اندیشهٔ امکان علی است

[illegible]

تاج بخش قیصر و خاقان علی است

[illegible]

جسم پاک انبیا را جان علی است

[illegible]

بر سر خوان کرم مهمان علی است

[illegible]

هر دو عالم بنده و سلطان علی است

[illegible]

مرقد شاهنشه مردان علی است

[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

بود در کنج بخواه و تو تا شام [illegible]

[illegible]



شما از فصل بهار من بلبل برگ گل [illegible]

که بار کو شود محمل [illegible]

[illegible]



[illegible]

جوی قلم آب ده باغ سخن را

بالد بخود از بس که دولت قدم

چون سبزه کند شعر زمرد سبز قدم را

نقش قدمم داغ کند [illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]

گوییم که علی است شاه مردان
داماد رسول و شیر یزدان





بسم الله الرحمن الرحیم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]



[illegible]

دل و جانم بفکر و ذکر تو شاد
این سرم من بخاک راه تو باد

کاتب این حدیث و قاری را
جمله را تو بلطف خود بخشا



همه بار غم ز دل بردار
هم بحق پنجتن ابرار

[illegible]

دیار یار شتابنده همچو مهتاب
سه ماهه راه دریای برآب



[illegible]

چو گشتیها سوی دریا برانند
ز وارث ما اگر دانی رسانند

[illegible]

کو شاه با زور و کو حال و فرصت | فلانجا مانده زیر سنگ احمر
که دارد پیش از این باب فطرت | ره تعجیل تر دیگر من آور



[illegible]



[illegible]

شه چین با همه اعیان و ارکان | حیات من چه کار آید در این دم
بپیش شاه مردان شد مسلمان | که من هم دوست زاد و جهان غم



[illegible]

اگر کام تو در کام نهنگ است | شه چین گفت حال خود سراسر
و گر صید تو در صید پلنگ است | بنزد شاه مردان و دبیر

[illegible]

منم درمان درد دردمندان
منم روزی رسان هر اهل زندان

محمد چون به آن ... کوه
لب دریا ز مردم دیده بنمود



[illegible]



[illegible]

بسوی این حسین شه رهبری کرد
خوشا بخشش که آخر یاوری کرد

اگر خورشید ماه و گر گردون
از رخ و روی او گرفتا نور



[illegible]

چو شد ای سایل مرتضی سعید
که برای کی انار که کرد
کرد از شاه التماس انار
دره ماه و سپی ... هشیار

[illegible]

آن آثاری که کرده بود نهان

کرد اضافت بر آن آثاری را

[illegible]

میوه جنت است از آن علی

مومنان زاد هند از آن اثمار

[illegible]

هزار آهن ... اساز

وز خوارج بدان برآرد مار





[illegible]



[illegible]

ملکخدم بر سر آن سطل مندیل
روان شد در هوا همچون کبوتر



ز راه مشهد شاه ولایت
زیارت کرده ام آن جای انور

تویی گاه قضا آن شاه مکین
تویی روز غزا شیر دلاور

تویی فرمان ده رضوان و مالک
تویی قسام سر فردوس کوثر



بحق قایم آل محمد
که کرد رحمت عدلش هفت کشور

[illegible]

که عمرو عبدود او را بداده دم
نهنگ اندر بریدی دیو را سر



[illegible]

برون آمد ز لشکر یک سواره
تن شهماهی اندی نگاور

علی گفتا برو بیهوده مگو
ایا بدکیش ملعون مکدر



[illegible]

فرود آورد آن ملعون کافر
ز سندان و نهنگ تیغ [illegible]

وز فرق حیدر گرز فولاد
ز تیغی می‌برید آن [illegible]



[illegible]

برون آمد ز لشکر عمرو بی‌دین
بلشکرگاه شد چون باد صرصر

١٣١

١٣٢

١٣٣

١٣٤

[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]

[illegible]

عمر از آن رفت و آمد با زمغلوب
زبعد او عزلت گرفته ستان

از فرز



[illegible]

با مرحق بیک ساعت علم زد
بر آن کهسار چون خورشید تابان

منم کاسلام کردم آشکارا
به پیش اهل عالم بت نهان



[illegible]

بدانکو ذکر قصه بود قبر
نداد داد و در کوه و بیابان

بجز



[illegible]

بیزدان ... گمید
ز روی صدق آوردند ایمان

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]

یکی تابوت بر پشت شتر داشت
فرو بسته کسان او را شتربان

ابو بکر از میانش گفت با من
سپرد او جای خویش و حکم و فرمان



[illegible]

کرا مردیست بس با علم و حکمت
بجا او بود از جنس مردان

[illegible]

جوان زاده که در خون غرق گشته
بریده سر لبان گوسفندان

گشاید مشکل ما معجزه
ز معجز پا که دارد او ز یزدان



[illegible]

[illegible]
بپشت حاجتی دارند ایشان

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

حدیث تازهٔ جسم معانه
بر اوکش آن منافق تاتخانه

حدیث تازهٔ اسم معانه
بمکر و غدر و افسون و بهانه

طلاز

[illegible]

چاه زنخ مراح حالی
گرفتش از زمین کان آلی



[illegible]

خوش آن فارغ کز حضرت نظر یافت
دلش از بوی مهر او خبر یافت

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

١٩١

[illegible]

دشمنیها دوستی از بهار ازو
دوستانش کینه بر قهر او راست

١٩٣

[illegible]

دشمنانش را نمی باشد دو...
خون شان می خورد که شیر او راست

[illegible]

آنچه قصد نقش گنجد در خرد
از کمالاتش خرد را باور است

برده دیگر مرد جهل است جهل
باب علم است او علی وار این در است

١٩٢

[illegible]

١٩٤

[illegible]





[illegible]

۳۲۰

۳۲۱

سخن در نظم و خوش خطی شنو از نو در سیر او
بیا حافظ که تا خود را بملک دیگر اندازیم
صاحب از خط سعد ان هر کس که نوشته
کاتبش بود درین عهد سعدی چند
صاحب نقش را هم بود خاک کاتب نوم
بهر هنر کن زهر که بود آن رسیده تر
رخسار تو مصحف است با سهو و غلط
کش کلک قضا نوشته از مشک نقط
چشم و دو بیت لب قف ابرو مد
مژگان اعراب و خال و خط حرف و نقط
(که جای گنج باشد خاک بی آب)
یکی بر آن ساخت زنخ بیکری خطش حسن
فائده مسرود حاشیه کتاب ما
به سرمستان شراب سوی کوه
کفری کلک کرد بی ناقص

٢٢١

[illegible]

٢٢٢

[illegible]

٢٢٣

[illegible]

٢٢٤

[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]





[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

سنگ‌دارم از برای خدا | سنگ‌دارم از برای خدا | سنگ‌دارم از برای خدا
یا علی مشکل مرا بگشا | یا علی مشکل مرا بگشا | یا علی مشکل مرا بگشا

[illegible]

سنگ‌دارم از برای خدا | سنگ‌دارم از برای خدا | سنگ‌دارم از برای خدا
یا علی مشکل مرا بگشا | یا علی مشکل مرا بگشا | یا علی مشکل مرا بگشا

[illegible]

سنگ‌دارم از برای خدا | سنگ‌دارم از برای خدا
یا علی مشکل مرا بگشا | یا علی مشکل مرا بگشا

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]





[illegible]

[illegible]





[illegible]

[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]

[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]





[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]



[illegible]



[illegible]



[illegible]

[illegible]